

VELI LOŠINJ Predstavljena knjiga »Botterinijeva kronika Veloga Lošinja« iz 1791.

Dragocjeni podaci o lošinjskoj povijesti

Knjigu, koja je ujedno i Kvarnerski zbornik, svezak 2., izdali su Krčka biskupija i Katedra Čakavskoga sabora Cres i Lošinj, a preveo ju je i predgovor napisao mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar Krčke biskupije i predavač crkvene povijesti i patologije na riječkoj Teologiji

Martina KRAJINA MRŠO

VELI LOŠINJ ▶ Na dan svetoga Antuna Opata, zaštitnika župe i vele crkve u Velome Lošinju bilo je ove godine posebno svečano. Nakon misnoga slavlja u punoj župnoj crkvi i uz nazočnost brojnih svećenika Krčke biskupije – Roberta Zubovića, Tomislava Crnovića, Franje Velčića, Franka Markulića, Ivicu Katunara, Ivana Tručića, Mate Polonija, Antona Budinića... – organizirano je i predstavljanje iznimno vrijedne knjige »Botterinijeva kronika Veloga Lošinja« iz 1791. godine. Nakladnici knjige su Krčka biskupija i Katedra Čakavskoga sabora Cres i Lošinj. Ovo je ujedno i Kvarnerski zbornik, svezak 2. Velikim trudom knjigu je preveo i predgovor

Bruno Lončarić, Marijana Dlačić, mons. dr. Franjo Velčić i dr. Goran Ivanišević

napisao mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar Krčke biskupije te predavač crkve-

ne povijesti i patologije na Teologiji u Rijeci, područnom studiju KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Hrvatski i talijanski

– Botterinijeva Kronika nije potpuna povijest Veloga Lošinja u suvremenome smislu riječi, odnosno prema zahtjevima suvremene povijesne znanosti; ona to ne može ni biti budući da se radi o starome rukopisu, nastalom u drugoj polovini 18. stoljeća, kad je povijesna znanost bila tek u razvoju. Ipak, taj spis daje nam dragocjene podatke o povijesti otoka Lošinja i njegovim ži-

teljima. Premda je Botterinijeva Kronika svojevrsni kompilacijski uradak, ipak obilno citira povijesne dokumente, ugovore, statute, arhivsku građu iz osorskoga (općinskoga i biskupijskoga) i župnoga arhiva u Velomu Lošinju, koji su djelomice nestali, a od tiskanih radova koristiti i citira nekoliko vrijednih radova onoga vremena...

Smatrajući važnim i ostale podatke, kao okosnicu obrade teksta uzeli smo upravo najopširniji i najarhaičniji tekst tj. rukopis A i samo ga nadopunili ostalim relevantnim podacima iz Rukopisa B i C. Time smije-

mo kazati da ćemo sada pod nazivom Botterinijeve kronike Veloga Lošinja taj dragocjeni izvor podataka koji čini dio naše kulturne, religiozne i općenacionalne povijesti, imati u dvojezičnome – talijanskome i hrvatskome – tekstu, dakle sve važnije podatke koje su ranija stoljeća Veloselaca ljubomorno i ponosno čuvala u kućnim pismohranama velološinjskih javnih bilježnika, bratovštinskim kućama i župnome arhivu Veloga Lošinja, ističe u zaključku knjige dr. Franjo Velčić, pojašnjavajući u čemu je vrijednost povijesnoga opi-

Martin Botterini

Rodio se u uglednoj pučkoj obitelji u Velome Lošinju oko 1740./1750. godine. Po obiteljskoj tradiciji postao je javni bilježnik u rodnome gradu i sudjelovao u uspješnom završetku višestoljetnoga prijepora između Lošinjana i osorske općine zbog nameta za straže. Godine 1803. zajedno sa svojim sumještanima uputio je caru Franji I. žalbu zbog ukidanja staroslavenskoga bogoslužja u velološinjskoj crkvi. Iako nije bio povjesničar po struci, ipak njegova Della storia civile i cronologica... postaje vrijedan povijesni izvor za proučavanje Veloga Lošinja.

sa kao što je to Botterinijev spis, za koji, naglašava dr. Velčić, »unaprijed kažemo da nije napisan prema suvremenim kriterijima povijesnih znanosti, ni kritički ni znanstveno«.

Još Rijeka i Zagreb

Uz dr. Velčića, knjigu su predstavili predsjednik Gradskoga vijeća Grada Maloga Lošinja Elvis Živković, kustosica Lošinjskoga muzeja i tajnica Katedre Čakavskoga sabora Cres-Lošinj Marijana Dlačić, recenzent knjige mr. sc. Goran Ivanišević, dr. med. te urednik i grafički urednik knjige Bruno Lončarić. Nakladnici knjigu planiraju 28. veljače predstaviti u Rijeci te u ožujku u Zagrebu.

Pokrovitelji knjige su Primorsko-goranska županija, Grad Mali Lošinj, Turistička zajednica Grada Malog Lošinja, Jadranka d.d., Mali Lošinj, Lošinjska plovidba Holding d.d. Mali Lošinj i Zorović Maritime Services Ltd. Rijeka.

Botterinijeva Kronika obilno citira povijesne dokumente, ugovore, statute, arhivsku građu...